

Passende Beoordeling vermesting en verzuring

Uitbreiding regeneratie afvalzuur

ARCELORMITTAL BELGIUM, SITE GENT
JOHN KENNEDYLAAN 51
B-9042 GENT

UITGAVE : AUGUSTUS 2026

OPMAAK: JAIME BYTEBIER, MER DESKUNDIGE BIODIVERSITEIT

Sertius NV
Environmental & Safety Services
Remy-toren
Vaartdijk 3-bus 202
B-3018 Wijkmaal (Leuven)

Lidstaat: België - Vlaams gewest	Datum: 04/08/2026
INFORMATIE AAN DE EUROPESE COMMISSIE INZAKE PLAN/PROJECT IN NATURA 2000 VOGELRICHTLIJNGEBIEDEN (SBZ-V) EN HABITATRICHTLIJNGEBIEDEN (SBZ-H) IN NAVOLGING VAN ARTIKEL 6 VAN DE HABITATRICHTLIJN (RICHTLIJN 92/43/EEG)	
Naam en code betrokken Natura 2000-gebied: <i>Over te nemen uit wetenschappelijk rapport van de aanwijzing van de gebieden</i> ☒ een SBZ-V aangeduid onder de Vogelrichtlijn: BE2301134 "Krekengebied" BE2301235 "Durme en de middenloop van de Schelde" ☒ een SBZ-H aangemeld onder de Habitatrichtlijn: BE2300005 "Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel" BE2300006 "Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent" BE2300044 "Bossen van het zuidoosten van de Zandleemstreek" BE2500002 "Polders" ☐ een gebied waar een prioritair habitat voorkomt	

Titel en locatie betreffend plan ☐ / project ☒ :	Passende beoordeling opgemaakt in het kader van de regeneratie van afvalzuur. De regeneratie van het afvalzuur gebeurt actueel in de regeneratieovens (oven 3 en oven 4). Na de regeneratie wordt het gevormd HCl terug ingezet in de beitselij. ArcelorMittal Gent wenst in haar bestaande regeneratieovens voor de regeneratie van beitszuur ook de mogelijkheid tot het verwerken van afgewerkt zuur afkomstig van andere staalbeitslijnen. Verschillende andere staalbeitslijnen beschikken immers niet over de mogelijkheid om het afgewerkte zuur te regenereren en voldoen daarmee niet aan de BBT. Via het vergunningsbesluit d.d. 16/04/2026 met kenmerk OMV2025135882 werd een vergunning verkregen voor de regeneratie van afgewerkt zoutzuur van derden met een maximale capaciteit van 16 ton per dag. Met deze vergunning werden de bestaande regeneratieovens, die reeds worden ingezet voor de regeneratie van intern afkomstig beitszuur, uitgebreid met de mogelijkheid om ook afgewerkt zoutzuur afkomstig van externe staalbeitslijnen te verwerken. Na de opstart van de vergunde afvalzuurverwerkingsactiviteiten is gebleken dat de vraag naar duurzame verwerking en recuperatie van afgewerkte beitszuren groter is dan oorspronkelijk werd ingeschat. Daarnaast blijkt uit de operationele ervaring dat de werkelijke eigenschappen van het aangevoerde vuilzuur, waaronder de dichtheid, afwijken van de oorspronkelijke aannames waarop de eerdere capaciteitsinschatting gebaseerd was. Om in te spelen op deze verhoogde marktvraag wenst ArcelorMittal Gent de volledige beschikbare regeneratiecapaciteit te laten vergunnen. Door de bijkomende verwerking van afgewerkt zuur nemen de draaiuren van de regeneratieovens (oven 3 en oven 4) toe tot 8.000 uur per jaar. De vrachtwagentransporten nemen eveneens beperkt toe. De gewijzigde vermestende en verzurende emissies worden geëvalueerd.
Documentatie overgemaakt:	☐ ter informatie (Habitatrichtlijn, art. 6, lid 4, 1^e alinea) <i>Informeren van genomen compenserende maatregelen als waarborg voor samenhang van Natura2000-netwerk in geval van negatieve impact van een project/plan dat om dwingende redenen van groot openbaar belang toch wordt uitgevoerd</i> ☐ voor advies door de Europese Commissie (Habitatrichtlijn, art. 6, lid 4, 2^e alinea) <i>indien negatieve impact op prioritair habitattype en plan/project niet van publiek belang is inzake veiligheid, volksgezondheid, milieumaatregelen</i>
Bevoegde nationale instantie:	Agentschap voor Natuur en Bos
Adres:	Koning Albert II laan 20, bus 8 1000 - Brussel

Contactpersoon - algemeen:	Inez De Coninck Afdelingshoofd AVES
e-mail	inez.deconinck@vlaanderen.be
☐ Indien dit document vertrouwelijke informatie bevat, geef dan aan welke en verantwoord.	

INHOUD

ARCELORMITTAL BELGIUM, SITE GENT	1
---	----------

UITGAVE : AUGUSTUS 2026	1
--------------------------------------	----------

1. INLEIDING EN SITUERING VAN ARCELORMITTAL GENT	3
2. RUIMTELIJKE SITUERING SPECIALE BESCHERMINGSZONES	5
3. BESCHRIJVING NATUURWAARDEN IN SPECIALE BESCHERMINGSZONES	7
3.1 SBZ-H BE2300005 "Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel" 7	
3.2 SBZ-H BE2300006 "Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent" en SBZ-V BE2301235 "Durme en de middenloop van de Schelde".....	8
3.3 SBZ-H BE2300044 "Bossen van het zuidoosten van de Zandleemstreek"	10
3.4 SBZ-H BE2500002 "Polders" & SBZ-V BE2301134 "Krekengebied".....	10
4. METHODOLOGIE – BEOORDELINGSKADER	14
5. KENMERKEN VAN DE VERMESTENDE EN VERZURENDE EMISSIES	16
5.1 Geleide bronnen.....	16
5.2 Diffuse bronnen	17
5.3 Transporten via weg, spoor of schip.....	17
6. PAS-BEREKENING: IMPACTSCORETOOL EN DEPOSITIERUIMTETOOL	20
6.1 Impactscoretool	20
6.2 Depositieruimtetool.....	21
7. GRENDOVERSCHRIJDENDE EFFECTEN	23
7.1 Inleiding	23
7.2 Beschrijving natuurwaarden in Speciale beschermingszones in Nederland ..	24
7.3 Effectenbeschrijving en beoordeling van atmosferische emissies	27
8. SAMENVATTENDE BEOORDELING	31
8.1 Vlaanderen	31
8.2 Nederland	31
9. BIJLAGEN	32

LIJST VAN FIGUREN

Hierna wordt een overzicht gegeven van de figuren die in dit document vervat zijn.

Figuur 1: Situering van de nabijgelegen SBZ-H en SBZ-V in Vlaanderen.....	5
Figuur 2: Meest gebruikte wegtransportroutes (vrachtwagens).....	18
Figuur 3: Situering van “Canisvliet”, “Westerschelde & Saeftinghe” en “Vogelkreek”	23

Lijst van tabellen

Hierna wordt een overzicht gegeven van de tabellen die in dit document vervat zijn.

Tabel 1: Weergave van de cumulatieve emissies (som van geleide bronnen, diffuse emissies en transportemissies) die aanleiding geven tot vermesting en verzuring op de volledige site van ArcelorMittal Gent.	4
Tabel 2: Personenverkeer in de vergunde situatie en geplande situatie	18
Tabel 3: Transportbewegingen via vrachtwagens, schepen en spoor in de huidige situatie.	19
Tabel 4: Resultaten impactscoretool	20
Tabel 5: Resultaten depositieruimteberekening voor de geplande situatie (G8 emissiepakket is 6,5 kton NO _x en 0,07 kton NH ₃ per jaar)	21
Tabel 6: Stikstofdeposities (impactscore = absolute depositie / kritische depositiewaarde x 100) in Nederland.	27

1. INLEIDING EN SITUERING VAN ARCELORMITTAL GENT

ArcelorMittal Gent, gelegen aan de John Kennedylaan te Gent, vervaardigt vlak koolstofstaal met hoge toegevoegde waarde. Er wordt uitsluitend vlak-koolstofstaal geproduceerd, veelal aangewend in de automobielsector. Andere industriële toepassingen zijn zeer uiteenlopend: huishoudapparaten, sanitair, machinebouw, verpakkingsmateriaal, ...

Voorliggend project situeert zich in de afdeling Koudwalserij – Beitsen Tandems (KBT). In de beitsen wordt de oxidelaag, die zich tijdens het warmwalsproces op de staalrollen gevormd heeft, verwijderd. Deze oxidelaag kan namelijk oppervlaktefouten op de afgewerkte producten veroorzaken. Tijdens het beitsen worden de staalplaten in beitsbakken, gevuld met warm zoutzuur (HCl, verder beitszuur genoemd), ondergedompeld. Hierbij wordt de oxidelaag 'weggevreten' van de staalplaten en omgezet tot het goed oplosbare ijzerchloride. Het ijzerchloride, verderop het afgewerkt zuur of vuilzuur genoemd, wordt in het regeneratieproces opnieuw omgezet naar vers beitszuur.

De regeneratie van het vuilzuur gebeurt in de regeneratieovens (oven 3 en oven 4). Na de regeneratie wordt het gevormd HCl terug ingezet in de beitsen. Het regenereren van afgewerkt zoutzuur uit de beitsen valt onder de BBT (best beschikbare technieken) nuttige toepassing van afgewerkte beitszuren zoals vermeld in Artikel 3.18.2.7.8. in Vlare III. In de BBT-conclusies ferrometaalverwerkende industrie (FMP) wordt deze zuurregeneratie beschreven onder BBT18, meer bepaald als het 'spray roasting'.

ArcelorMittal Gent wenst in haar bestaande regeneratieovens voor de regeneratie van beitszuur ook de mogelijkheid tot het verwerken van afgewerkt zuur afkomstig van andere staalbeitsen. Verschillende andere staalbeitsen beschikken immers niet over de mogelijkheid om het afgewerkte zuur te regenereren en voldoen daarmee niet aan de BBT. Via het vergunningbesluit d.d. 16/04/2026 met kenmerk OMV2025135882 werd een vergunning verkregen voor de regeneratie van afgewerkt zoutzuur van derden met een maximale capaciteit van 16 ton per dag. Met deze vergunning werden de bestaande regeneratieovens, die reeds worden ingezet voor de regeneratie van intern afkomstig beitszuur, uitgebreid met de mogelijkheid om ook afgewerkt zoutzuur afkomstig van externe staalbeitsen te verwerken. Door deze vergunning namen de draaiuren van beide ovens toe van 6.000 naar 6.350 uur per jaar.

Na de opstart van de vergunde afvalzuurverwerkingsactiviteiten is gebleken dat de vraag naar duurzame verwerking en recuperatie van afgewerkte beitszuren groter is dan oorspronkelijk werd ingeschat. De testfase met het vuilzuur afkomstig van Galva 5 (site Luik) heeft aangetoond dat de regeneratie-installaties deze stromen succesvol kunnen verwerken. Bovendien wordt het orderboek van Galva 5 sneller ingevuld dan verwacht, waardoor op kortere termijn grotere hoeveelheden vuilzuur vrijkomen. Daarnaast blijkt uit de operationele ervaring dat de werkelijke eigenschappen van het aangevoerde vuilzuur, waaronder de dichtheid, afwijken van de oorspronkelijke aannames waarop de eerdere capaciteitsinschatting gebaseerd was.

Om in te spelen op deze verhoogde marktvraag wenst ArcelorMittal Gent de volledige beschikbare regeneratiecapaciteit te laten vergunnen. Hierdoor kan niet alleen het vuilzuur afkomstig van Galva 5 worden verwerkt, maar kan indien nodig ook vuilzuur van andere externe leveranciers worden ontvangen. De uitbreiding heeft als doel een grotere hoeveelheid afvalzuur op een gecontroleerde en milieuhygiënisch verantwoorde wijze te verwerken binnen de bestaande industriële infrastructuur. Het geregenereerde zuur kan rechtstreeks opnieuw worden ingezet in het productieproces, waardoor de aankoop van vers zoutzuur verder wordt beperkt en waardevolle grondstoffen maximaal worden gerecupereerd.

De aanvraag betreft geen fundamentele wijziging van het reeds vergunde regeneratieproces, maar een verhoging van de vergunde verwerkingscapaciteit op basis van de inmiddels gekende operationele ervaring, de actuele aanvoerprognoses en de toenemende marktvraag. Hiermee wordt de circulaire verwerking van afvalzuren verder versterkt en wordt de beschikbare regeneratiecapaciteit afgestemd op de reële behoeften van de markt.

Ten gevolge van de bijkomende verwerking van externe afgewerkte zuren zullen de regeneratieovens vaker in bedrijf zijn. Hierdoor nemen de werkingsuren van oven 3 en oven 4 elk toe van 6.350 naar 8.000 uur per jaar. De bijkomende bedrijfsuren gaan gepaard met een overeenkomstige toename van de werking van de branders.

Voorliggende passende beoordeling is opgemaakt in kader van de uitbreiding van de regeneratie van afvalzuur, inclusief deze afkomstig van andere staalbeitsreijen. Door de verwerking van afgewerkt zuur afkomstig van andere staalbeitsreijen, nemen de draaiuren van de regeneratieovens (oven 3 en oven 4) elk toe met 1.650 uur/jaar. De aanvoer van afgewerkt zuur van andere staalbeitsreijen resulteert in een toename met 950 vrachtwagens (1.900 bewegingen) op jaarbasis. Door de bijkomende regeneratie van afvalzuur zijn er 850 vrachtwagens (1.700 bewegingen) minder nodig die vers zuur aanleveren. Netto is er een toename met 100 vrachtwagens (200 bewegingen) op jaarbasis door voorliggend project. De gewijzigde geleide en niet-geleide atmosferische emissies worden geëvalueerd in deze passende beoordeling.

In Tabel 1 wordt een vergelijking gemaakt van de totale atmosferische emissies bij ArcelorMittal Gent die aanleiding geven tot vermisting en verzuring. De vermestende en verzurende atmosferische emissies bestaan uit NO_x, SO_x en NH₃ en worden veroorzaakt door geleide bronnen, diffuse bronnen en transportbewegingen via weg/spoor/schip. Voor meer detail hierover wordt verwezen naar Hoofdstuk 5 in deze passende beoordeling. De geplande emissies omvatten de extra geleide emissies door bijkomende draaiuren (oven 3 en oven 4) en de bijkomende vrachtwagentransporten. In deze passende beoordeling zijn steeds de emissies over de volledige site gemodelleerd en beoordeeld, om zo het cumulatief effect van meerdere deposities (cumulatieve milieudruk) ten aanzien van Speciale beschermingszones te bepalen.

Voor de bijkomende verwerking van afvalzuur zullen beide regeneratieovens 1.650 werkingsuren/jaar extra presteren. Inzake emissies van NO_x en SO_x, werken de zuurregeneratie-ovens actueel vooral op cokesgas. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan BBT-bepalingen die stellen dat zoveel mogelijk de eigen procesgassen moeten benut worden. Deze ovens kunnen ook uitgebaat worden bij aardgas. In het vergunningbesluit d.d. 16/04/2026 met kenmerk OMV2025135882 werd als bijzondere voorwaarde opgelegd dat voor de bijkomende draaiuren geen (zwavelhoudende) cokesgassen mogen gebruikt worden.

Voor de extra draaiuren van de regeneratie door het voorliggende project zullen de ovens uitsluitend op aardgas worden uitgebaat. Bij werking op aardgas liggen de SO_x-emissies beneden detectielimiet, zodat deze uitbreiding geen aanleiding geeft tot bijkomende SO_x-emissies. De NO_x-emissies nemen door voorliggend project toe met 6.265 kg NO_x/jaar (Tabel 1).

De zuurregeneratie-ovens geven in de vergunde en de geplande situatie geen aanleiding tot geleide NH₃-emissies. De geleide ammoniakemissies bij ArcelorMittal Gent zijn afkomstig uit het sinterproces (niet project-gerelateerd). Er zijn eveneens geen bijkomende NH₃-emissies door extra vrachtverkeer (cf. emissieberekening_verkeer_v20250630).

Tabel 1: Weergave van de cumulatieve emissies (som van geleide bronnen, diffuse emissies en transportemissies) die aanleiding geven tot vermisting en verzuring op de volledige site van ArcelorMittal Gent.

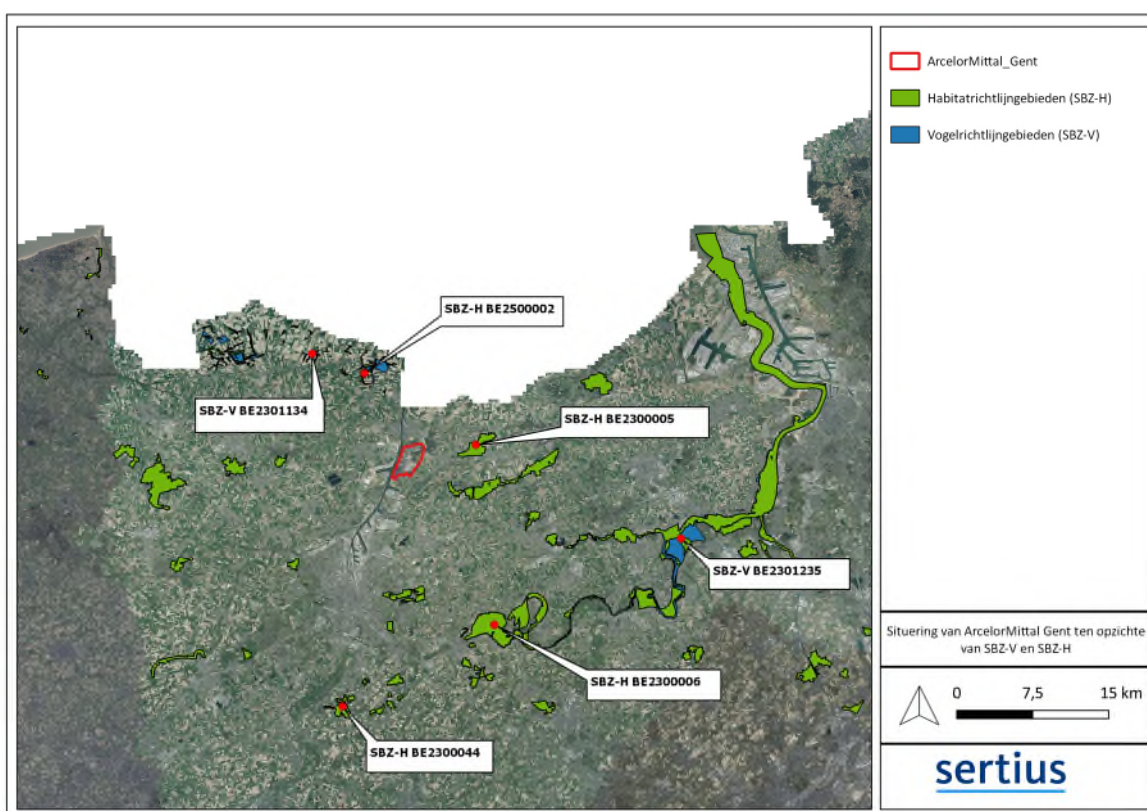
	SO _x (kg/jaar)	NO _x (kg/jaar)	NH ₃ (kg/jaar)
Vergund t.e.m. 15/04/2026 (beide zuurovens 6.000 uur per jaar)	6.951.075	7.117.948	23.450
Vergund vanaf 16/04/2026 (beide zuurovens 6.350 uur per jaar)	6.951.075	7.119.276	23.450
Totaal geplande situatie (beide zuurovens 8.000 uur per jaar)	6.951.075	7.125.541	23.450

Voorliggende passende beoordeling is opgesteld in kader van een verandering op vlak van NO_x-emissies en de daaraan gekoppelde wijzigingen op vlak van vermestende en verzurende deposities. De SO_x en de NH₃-emissies wijzigen niet door voorliggend project.

2. RUIMTELIJKE SITUERING SPECIALE BESCHERMINGSZONES

In de (ruime) omgeving (40 x 40 km) van de site van ArcelorMittal Gent zijn habitatrichtlijngebieden (SBZ-H) en vogelrichtlijngebieden (SBZ-V) gelegen in Vlaanderen (zie Figuur 1):

- SBZ-H BE2300005 "Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel"
- SBZ-H BE2300006 "Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent"
- SBZ-H BE2300044 "Bossen van het zuidoosten van de Zandleemstreek"
- SBZ-H BE2500002 "Polders"
- SBZ-V BE2301134 "Krekengebied"
- SBZ-V BE2301235 "Durme en de middenloop van de Schelde"

Figuur 1: Situering van de nabijgelegen SBZ-H en SBZ-V in Vlaanderen

In functie van voorliggend project dienen de potentiële effecten op de habitats gelegen in de Speciale beschermingszones ten gevolge van gewijzigde NOx-emissies beoordeeld te worden. In het kader van voorliggende passende beoordeling worden de relevante habitats voor beoordeling van de luchtemissies in habitatrichtlijngebieden bepaald op basis van de Natura2000 habitatkaart (actuele habitats¹), voorlopige IHD zoekzonekaart (zoekzone²) en de natuurstreefbeelden (opgenomen in natuurbeheerplannen³). In vogelrichtlijngebieden worden de relevante habitats bepaald op basis van de Natura2000 habitatkaart¹.

¹ Conform Natura2000 habitatkaart, raadpleegbaar via www.geopunt.be

² Zoekzones zijn delen van een Speciale beschermingszone (SBZ) waarin een openstaand saldo aan Europese natuurdoelen moet gerealiseerd worden. Ze geven met andere woorden per habitat de perimeter aan waarbinnen de Europese natuurdoelen geplaatst kunnen worden in die Speciale beschermingszone.

³ Voor de omschrijving van ecologische doelen in natuurbeheerplannen worden 'natuurstreefbeelden' gebruikt. Een natuurstreefbeeld is een habitat, een ecosysteem of een landschapstype dat als ecologisch einddoel in een natuurbeheerplan wordt vooropgesteld.

In deze passende beoordeling zal nagegaan worden of er ten gevolge van vermestende en/of verzurende deposities al dan niet een betekenisvolle impact op de instandhoudingsdoelstellingen van SBZ-H BE2300005, SBZ-H BE2300006, SBZ-H BE2300044 en SBZ-H BE2500002, en de aangemelde vogelsoorten onder SBZ-V BE2301134 en SBZ-V BE2301235 kan optreden.

Door de ligging van ArcelorMittal Gent nabij de Nederlandse grens, wordt ook een grensoverschrijdende beoordeling uitgevoerd en wordt getoetst of de vermestende en verzurende emissies een betekenisvolle invloed kunnen hebben op Speciale beschermingszones in Nederland (zie hoofdstuk 7).

3. BESCHRIJVING NATUURWAARDEN IN SPECIALE BESCHERMINGSZONES

3.1 SBZ-H BE2300005 "BOSSEN EN HEIDEN VAN ZANDIG VLAANDEREN: OOSTELIJK DEEL"⁴

Het gebied SBZ-H BE2300005 "Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel" situeert zich in de noordelijke helft van Oost-Vlaanderen. Het wordt enerzijds gekenmerkt door een aantal grotere bossen waarin het heidelandschap zich langzaam herstelt. Anderzijds zijn ook een aantal valleilandschappen, zoals de grotere Moervaart- en kleinere Zeverenbeekvallei, heel typisch. Het gebied SBZ-H BE2300005 werd als Speciale beschermingszone aangewezen voor volgende habitats:

- Blauwgraslanden (6410)
- Droge heide (4030)
- Eiken-Beukenbossen op zure bodems (9120)
- Essen-Eikenbossen zonder Wilde hyacint (9160)
- Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden (6510)
- Heischrale graslanden en soortenrijke graslanden van zure bodems (6230)
- Open graslanden op landduinen (2330)
- Oude Eiken-Berkenbossen op zeer voedselarm zand (9190)
- Valleibossen, Elzenbroekbossen en zachthoutooibossen (91E0)
- Vochtige tot natte heide (4010)
- Voedselarme tot matig voedselarme wateren met droogvallende oevers (3130)
- Voedselrijke, gebufferde wateren met rijke waterplantvegetatie (3150)
- Voedselrijke, soortenrijke ruigtes langs waterlopen en boszomen (6430)

Daarnaast worden er 9 soorten aangemeld in gebied SBZ-H BE2300005:

- Drijvende waterweegbree
- Kamsalamander
- Brandts vleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Grijze grootoorvleermuis
- Laatvlieger
- Mopsvleermuis
- Rosse vleermuis
- Watervleermuis

⁴ <https://natura2000.vlaanderen.be/gebied/zandig-vlaanderen-oost>

3.2 SBZ-H BE2300006 "SCHELDE- EN DURME-ESTUARIUM VAN DE NEDERLANDSE GRENS TOT GENT"⁵⁶ EN SBZ-V BE2301235 "DURME EN DE MIDDENLOOP VAN DE SCHELDE"⁷⁸⁹

Het Schelde- en Durme-estuarium strekt zich uit van Gent tot de Nederlandse grens ten noorden van Antwerpen op grondgebied van de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen. Meer dan de helft van het gebied bestaat uit slikken, schorren en diepe tot ondiepe watergebieden. Het habitatrictlijngebied overlapt (grotendeels) met het vogelrichtlijngebied "Durme en de middenloop van de Schelde".

Het gebied BE2300006 "Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent" werd als Speciale beschermingszone aangewezen voor volgende habitats:

- Blauwgraslanden (6410)
- Droge heide op jonge zandafzettingen (2310)
- Dynamische rivieren met voedselrijk slikoevers met eenjarige planten (3270)
- Eiken-Beukenbossen op zure bodems (9120)
- Essen-Eikenbossen zonder Wilde hyacint (9160)
- Estuaria (1130)
- Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden (6510)
- Open graslanden op landduinen (2330)
- Schorren (1330)
- Schorren met Slijkgras (1320)
- Slikken met Zeekraal (1310)
- Valleibossen, Elzenbroekbossen en zachthoutooibossen (91E0)
- Voedselarme tot matig voedselarme verlandingsvegetaties (7140)
- Voedselrijke, gebufferde wateren met rijke waterplantvegetatie (3150)
- Voedselrijke, soortenrijke ruigtes langs waterlopen en boszomen (6430)
- Wateren met kranswiervegetaties (3140)

Daarnaast worden volgende soorten aangemeld onder de SBZ-H "Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent", met name:

- Bittervoorn
- Fint
- Kleine modderkruiper
- Rivierprik
- Gevlekte witsnuitlibel
- Kamsalamander
- Poelkikker
- Bever
- Franjestaart
- Ingekorven vleermuis
- Laatvlieger
- Meervleermuis

⁵ Agentschap voor Natuur en Bos (2014). Managementplan Natura 2000 1.0: 'BE2300006 Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent'. Documentnummer. Natura2000_0000336.

⁶ <https://natura2000.vlaanderen.be/gebied/zeeschelde-sigma>

⁷ Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 23 april 2014 tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrictlijn van de Speciale beschermingszone 'BE2300006 Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen Speciale beschermingszone 'BE2301235 Durme en Middenloop van de Schelde', BE2301336 Schorren en polders van de Beneden-Schelde' en het onderdeel Blokkersdijk van de Speciale beschermingszone 'BE2300222 De Kuifeend en Blokkersdijk' van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten.

⁸ <https://eunis.eea.europa.eu/sites/BE2301235>

⁹ <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=BE2301235>

- Rosse vleermuis

De aangemelde habitattypes bezitten allen actueel een gedeeltelijke aangetaste staat van instandhouding. In het algemeen dient een kwaliteitsverbetering van de voorkomende habitattypes nagestreefd te worden door een verbetering van de habitatstructuur na te streven.

Voor de boshabitats kan dat door het verbeteren van structuurkwaliteit met voldoende dikke en dode bomen, een goed ontwikkelde struik- en kruidlaag, een gevarieerde leeftijdsopbouw, bosranden en open plekken. Door het toepassen van natuurgericht beheer in natuurreservaten, bosreservaten en domeinbossen wordt hieraan tegemoetgekomen. Het zijn maatregelen die reeds in veel beheerplannen voorzien zijn voor domeinen in eigendom van het ANB of de erkende terrein beherende verenigingen. Bij andere openbare besturen en privébossen kan door het toepassen van de Criteria Duurzaam Bosbeheer de kwaliteit eveneens verbeterd worden. Het niet behalen van een minimale aaneengesloten oppervlakte van het habitatype is voor vele habitattypes een blijvend knelpunt.

Bij de grasland-, moeras- en heidevegetaties kan dat vaak door een combinatie van éénmalige inrichtingsmaatregelen, of tijdelijk omvormingsbeheer, gevolgd door een regulier beheer (ook op vlak van waterhuishouding) dat optimaal afgestemd is op het beoogde habitatype. Daarnaast zijn ook inspanningen nodig voor kwaliteitsverbetering in eutrofe plassen en voor zeldzame habitattypes zoals drijftillen.

Het vogelrichtlijngebied "Durme en de middenloop van de Schelde" bestaat uit stromende en stilstaande waters, oevervegetatie en slikplaten, in het zoetwatergetijdengebied. Daarnaast zijn in het vogelrichtlijngebied rietvelden, zeggevelen en moerashabitats aan te treffen. Het gebied is voornamelijk van belang voor blauwborst (populatie-doelstelling: 60-70 broedparen). Internationaal is het gebied van belang voor watervogels door slobeend¹⁰.

Voor de vogelsoorten die aangemeld zijn in het vogelrichtlijngebied SBZ-V BE2301235 worden hieronder de nodige habitattypes vermeld die van belang zijn voor de instandhouding van deze soorten:

- Bergeend broedt vooral aan zeekusten, nabij grote waterplassen en langs rivieren, bij voorkeur in open, onbegroeide gebieden. De soort nestelt meestal in holen (vaak konijnenholen). Buiten de broedtijd foerageert de soort ook op slikken en schorren, in ondiep water en op akkers. Deze soort rust voornamelijk op stranden, slikplaten, opspuitterreinen en grote waterpartijen.
- Blauwborst is een soort die vooral aan te treffen is in de geleidelijke overgang van water naar rietvegetatie en struwelen.
- Het leefgebied van Bruine kiekendief bestaat uit moerasgebieden en deze soort broedt het liefst in uitgestrekt rietland. In de lente, zomer en herfst maakt deze roofvogel gebruik van rietkragen om erboven te jagen.
- De Ijsvogel is strikt gebonden aan zuiver, traag stromend water. Steile, zandige natuurlijke oeverwanden of wortelgestellen van omgevallen bomen langs beken, rivieren en in mindere mate langs vijvers vormen de favoriete broedhabitat. Overhangende takken zijn essentieel als uitvalsbasis bij het foerageren. Ijsvogels duiken in het water om prooien (bij voorkeur vissen) te pakken.
- Kokmeeuwen zijn echte koloniebroeders die voorkomen in allerlei water- en moerasgebieden zoals heideterreinen, grote meren en overstromingsvlaktes, maar ook langs de kust. Vaak komen ze tevens tot broeden in meer kunstmatige biotopen zoals bezinkingsbekkens van suikerfabrieken, havengebieden, in de omgeving van rijstvelden en op opspuitterreinen in industriegebieden. Ze foerageren het meest op pas bemeste of geploegde weilanden en akkers.
- Tijdens de trek en in de winter komt de Pijlstaart voor op allerlei waterpartijen zoals kanalen, dokken, plassen, overstroomde meersen of broeken en getijdengebieden (voorkeur voor open water). In het broedseizoen verkiest de Pijlstaart weilandcomplexen.

¹⁰ Decler, K. en Goethals, V. (2008) Overzicht van de soorten in de Speciale beschermingszones in Vlaanderen in uitvoering van de Europese Richtlijn 79/409/EEG. INBO.A.2008.188.

- De Porseleinhoen leeft in riet- en zeggenmoerassen met een gevarieerd reliëf en een vrij stabiele waterstand. In Vlaanderen komt de soort vooral voor in moerassen, turfputten, ondergelopen weiden, sterk begroeide vijverranden of verlande waters.
- Roerdomp is een soort die broedt in rietland en foerageert in ondiep water in brede waterrietvelden en in randen van waterrietzones aan de waterzijde.
- Slobeend is een broedvogel van vochtige weilandcomplexen, moerassen en ondiepe plassen met modderzones en een weelderige oeervervegetatie. In de winter zitten grote aantallen in overstroomde meersen maar ook op open water zoals dokken, spaarbekkens en grote vijvers.

3.3 SBZ-H BE2300044 "BOSSEN VAN HET ZUIDOOSTEN VAN DE ZANDLEEMSTREEK"¹¹

De bossen ten zuiden van de zandleemstreek werden als Speciale beschermingszone aangewezen voor volgende habitats:

- Blauwgraslanden (6410)
- Droge heide (4030)
- Eiken-Beukenbossen met Wilde hyacint en Parelgras-Beukenbossen (9130)
- Eiken-Beukenbossen op zure bodems (9120)
- Essen-Eikenbossen zonder Wilde hyacint (9160)
- Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden (6510)
- Heischrale graslanden en soortenrijke graslanden van zure bodems (6230)
- Open graslanden op landduinen (2330)
- Oude Eiken-Berkenbossen op zeer voedselarm zand (9190)
- Valleibossen, Elzenbroekbossen en zachthoutooibossen (91E0)
- Vochtige tot natte heide (4010)
- Voedselrijke, gebufferde wateren met rijke waterplantvegetatie (3150)
- Voedselrijke, soortenrijke ruigtes langs waterlopen en boszomen (6430)

Daarnaast worden volgende soorten aangemeld onder de SBZ-H BE2300044 met name:

- Bittervoorn
- Kamsalamander
- Kruipend moerasscherm
- Brandts vleermuis
- Franjestaart
- Gewone Grootoorvleermuis
- Grijze Grootoorvleermuis
- Laatvlieger
- Meervleermuis
- Rosse vleermuis

Dit gebied is zeer belangrijk voor de kamsalamander. De verspreide bossen dienen eveneens als broed-, rust- en foerageergebied voor vogels en als rust- en foerageergebied van vleermuizen.

3.4 SBZ-H BE2500002 "POLDERS" & SBZ-V BE2301134 "KREKENGEBIED"¹²

De Polders liggen in het noorden van de provincies West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen. Het habitatrichtlijngebied overlapt met het vogelrichtlijngebied Krekengebied (alsook met de vogelrichtlijngebieden Poldercomplex en Het Zwin).

¹¹ <https://natura2000.vlaanderen.be/gebied/zandleemstreek>

¹² <https://natura2000.vlaanderen.be/gebied/polders>

Het gebied SBZ-H BE2500002 "Polders" werd als Speciale beschermingszone aangewezen voor volgende habitats:

- Glanshaver- en Grote vossenstaartgraslanden (6510)
- Schorren (1330)
- Slikken met Zeekraal (1310)
- Valleibossen, Elzenbroekbossen en zachthoutooibossen (91E0)
- Voedselarme tot matig voedselarme verlandingsvegetaties (7140)
- Voedselrijke, gebufferde wateren met rijke waterplantvegetatie (3150)
- Voedselrijke, soortenrijke ruigtes langs waterlopen en boszomen (6430)

Daarnaast worden volgende soorten aangemeld in de Polders:

- Kruipend moerasscherm
- Zeggenkorfslak
- Blauwborst
- Blauwe kiekendief
- Bruine kiekendief
- Goudplevier
- Grauwe gans
- Grote zilverreiger
- IJsvogel
- Kamsalamander
- Kemphaan
- Kleine rietgans
- Kleine zwaan
- Kluut
- Kokmeeuw
- Kolgans
- Pijlstaart
- Porseleinhoen
- Rietgans
- Roerdomp
- Slobeend
- Smient
- Steltkluut
- Stormmeeuw
- Visdief
- Wulp
- Laatvlieger
- Meervleermuis
- Rosse vleermuis

Het gebied is erg belangrijk voor de kluut. Typische broedvogels van rietvegetaties zijn de blauwborst en de bruine kiekendief. In de winter overwinteren kleine rietgans, kolgans, grauwe gans, kemphaan, goudplevier en smient in dit gebied. De Polders zijn ook belangrijk als foerageergebied voor onder andere de bruine kiekendief (broedvogel), de blauwe kiekendief (overwinteraar) en de velduil (overwinteraar).

Voor de vogelsoorten die aangemeld zijn in de Speciale beschermingszone worden hieronder de nodige habitattypes vermeld die van algemeen belang zijn voor de instandhouding van deze soorten:

- Blauwborst is een soort die vooral aan te treffen is in de geleidelijke overgang van water naar rietvegetatie en struwelen.

- De Blauwe kiekendief is een roofvogel van open landschappen zoals weilanden, akkers, kapvlaktes, aanplantingen, moerasgebieden, heidevelden en venen. Slaapplaatsen in de winter zijn vaak gelegen in rietvelden of schorren, maar ook in open ruigtes en tussen groenbedekkers.
- Het leefgebied van Bruine kiekendief bestaat uit moerasgebieden en deze soort broedt het liefst in uitgestrekt rietland. In de lente, zomer en herfst maakt deze roofvogel gebruik van rietkragen om erboven te jagen.
- De Goudplevier is in de winter en op doortrek vooral te vinden op korte graslanden en (kale) akkers. Ook slikken en schorren in estuaria herbergen soms grote groepen.
- Grauwe gans broedt in moerassen, meren of rivieren met graslanden in de omgeving. In de winter worden grote open gebieden als graslanden, schorren en akkers opgezocht. Het voedsel bestaat voornamelijk uit grassen, water- en oevervegetaties en andere plantendelen. Deze soort foerageert het meest op pas bemeste of geploegde weilanden en akkers.
- Grote zilverreiger: De geliefkoosde broed- en foerageerbiotopen van deze kolonievogel zijn rietmoerassen, oobossen en oeverzones van grote ondiepe meren en plassen, bij voorkeur met rietvelden en enkele struiken of bomen. Het voedsel bestaat uit vissen, amfibieën, kleine zoogdieren en waterinsecten. Het foerageren gebeurt vooral in sloten, langs oevers en op ondergelopen graslanden. De Driedoornige stekelbaars staat bovenaan het menu. Het nest wordt gebouwd op overjarig riet, soms ook in wilgen.
- Ijsvogels komen voor ter hoogte van eutrofe plassen, rietland en ruigtevegetatie. Ijsvogels duiken in het water om prooien (bij voorkeur vissen) te pakken.
- De Kemphaan broedt op hoogvenen, moerassen, poelen en drassige graslanden met reliëf. Kemphanen waren vroeger een typische broedvogel van uitgestrekte en vochtige heidelandschappen en van extensief beweidde graslanden en slikranden in poldergebieden. In de winter en op doortrek foerageren kemphanen op allerlei drassige of overstroomde weilanden, slikken, opspuitterreinen en akkerland.
- De Kleine rietgans heeft in de overwinteringsgebieden behoefte aan uitgestrekte, historisch permanente graslanden met microreliëf en akkers met oogstresten voor aanvullend voedselaanbod. De aanwezigheid van poelen en depressies met water op de foerageerplaatsen is noodzakelijk. De overwinteringsgebieden zijn grote weilandcomplexen met microreliëf. De Kleine rietgans heeft een uitgesproken voorkeur voor graslanden, waar zij de bovenste delen van malse grassen en kruiden afgraast. De soort wordt echter meer en meer op akkers vastgesteld waar gefoerageerd wordt op oogstresten en wintertarwe.
- De Kleine zwaan is een broedvogel van de toendra. Het behoud van de openheid en rust in de wintergebieden is cruciaal voor de Kleine zwaan. In de winter foerageert deze soort zowel op graslanden en van oogstresten op akkers.
- De Kluut is gebonden aan waterrijke gebieden met brede slikranden. Deze soort foerageert in ondiep water door de snavel heen en weer te bewegen. Het voedsel van deze soort bestaat uit kleine kreeftachtigen, insecten en wormen. Natuurlijke en halfnatuurlijke biotopen zijn hoge zeeschorren en strandvlakten, brakwaterkreeken en lage, zilte weilanden. Het grootste deel van de Vlaamse broedpopulatie verkiest echter allerlei opspuitterreinen, vooral de terreinen die kunstmatig verhoogd werden met zand en klei voor de inplanting van nieuwe industriegebieden.
- Kokmeeuwen zijn echte koloniebroeders die voorkomen in allerlei water- en moerasgebieden zoals heideterreinen, grote meren en overstromingsvlaktes, maar ook langs de kust. Vaak komen ze tevens tot broeden in meer kunstmatige biotopen zoals bezinkingsbekkens van suikerfabrieken, havengebieden, in de omgeving van rijstvelden en op opspuitterreinen in industriegebieden. Ze foerageren het meest op pas bemeste of geploegde weilanden en akkers.
- De Kolgans broedt in de Siberische laaglandtoendra, vaak dicht bij meren of rivieren. De soort heeft in de overwinteringsgebieden behoefte aan open landschappen met voldoende poldergraslanden en, in mindere mate, akkers met oogstresten (vb. resten van aardappel- en bietenteelt).
- Tijdens de trek en in de winter komt de Pijlstaart voor op allerlei waterpartijen zoals kanalen, dokken, plassen, overstroomde meersen of broeken en getijdengebieden (voorkeur voor open water). In het broedseizoen verkiest de pijlstaart weilandcomplexen.

- De Porseleinhoen leeft in riet- en zeggenmoerassen met een gevarieerd reliëf en een vrij stabiele waterstand. In Vlaanderen komt de soort vooral voor in moerassen, turfputten, ondergelopen weiden, sterk begroeide vijverranden of verlande waters.
- Rietgans heeft behoefte aan open landschappen met voldoende poldergraslanden, akkers met oogstresten (bv. resten van aardappel- en bietenteelt) en weilanden. Deze ganzensoort broedt in venen, moerassen en poelen in afgelegen taiga of op vochtige toendra. Ze overwintert op rustige akkers en graslanden met voldoende voedselaanbod.
- Roerdomp is een soort die broedt in rietland en foerageert in ondiep water in brede waterrietvelden en in randen van waterrietzones aan de waterzijde.
- Slobeend is een broedvogel van vochtige weilandcomplexen, moerassen en ondiepe plassen met modderzones en een weelderige oevervegetatie. In de winter zitten grote aantallen in overstroomde meersen maar ook op open water zoals dokken, spaarbekkens en grote vijvers.
- Buiten het broedseizoen komt de Smient hoofdzakelijk voor in open gebieden. Overdag zitten ze vaak geconcentreerd op grote waterplassen. Vooral 's nachts wordt er gefoerageerd op graslanden in de (ruime) omgeving van de rustplaatsen. Smienten zijn uitgesproken grazers met een voorkeur voor vochtige, voedselrijke weilanden met een relatief korte vegetatie.
- De Steltkluut komt in Vlaanderen voor in gelijkaardige open biotopen als de nauw verwante kluut. De soort is gebonden aan waterrijke gebieden met brede slikranden, zonder of met korte begroeiing. Dankzij de zeer lange poten foerageert deze soort in dieper water dan andere steltlopers. Het voedsel bestaat vooral uit waterinsecten.
- Stormmeeuw: De soort broedt in kolonies of in losse paren aan de kust op rotsen, rotsige hellingen, zandduinen en eilandjes. In het binnenland geeft de soort de voorkeur aan moerassen, oevers van meren en zelfs akkers in de onmiddellijke omgeving van water. In sommige landen (zoals Nederland) maakt ze haar bekleed nest ook op gebouwen met platte daken. Buiten het broedseizoen komt de soort in allerlei biotopen voor. Aan de kust foerageert ze op zee en stranden, in polders en in havengebieden. In het binnenland komt de Stormmeeuw verspreid voor in weilanden, (vers geploegde) akkers, rivieren, meren en plassen. Ook vuilnisbelten worden bezocht, maar daar wordt de soort gedomineerd door grotere meeuwen. Slapen gebeurt in groep op grote waterplassen, zoals spaarbekkens.
- De Visdief broedt in kolonies op zandige of braakliggende terreinen nabij het water. Dit kunnen terreinen zijn aan de kust met schaarse en lage vegetatie, maar ook oevers van grote rivieren of opspuitterreinen in het binnenland. Veel kolonies van deze soort zijn gevestigd op eilanden en schiereilanden waar ze veilig zijn voor landpredatoren. Vanuit het broedgebied worden foerageervluchten gemaakt naar open water, soms tot op enkele kilometers van het nest.

De evaluatie van vermestende en verzurende emissies ten opzichte van de beschreven natuurwaarden wordt verderop in de passende beoordeling uitgevoerd.

4. METHODOLOGIE – BEOORDELINGSKADER

Het Stikstofdecreet, dat in werking trad op 23 februari 2024, geeft uitvoering aan de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) die op 10 maart 2023 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De doelstelling van de PAS is door middel van onder meer brongerichte reductiemaatregelen de atmosferische deposities te verminderen in functie van de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Het Stikstofdecreet verankert de onderdelen van de PAS in bindende regelgeving.

Het Stikstofdecreet bevat een pakket generieke emissiereducerende maatregelen. ‘Generiek’ houdt in dat een maatregel van toepassing is over het hele Vlaamse Gewest, waarbij niet wordt gedifferentieerd op maat van specifieke SBZ-H. In totaliteit geeft het pakket bronmaatregelen invulling en uitvoering aan het G8-emissiereductiescenario uit de PAS.

Het emissiereductiescenario “G8” bevat generieke emissiereducties die nog verder gaan dan de maatregelen uit het Luchtbeleidsplan om zo de achtergronddepositie nog sneller te laten afnemen. Het G8-emissiereductiescenario omvat geen extra maatregelen voor industriële activiteiten boven op het Luchtbeleidsplan. Daarnaast omvat dit scenario een versnelde afname van NO_x-emissies in de transportsector en een reeks specifieke maatregelen voor de landbouw.

Scenario G8 is het meest doeltreffende generieke scenario dat in het kader van de opmaak van de PAS ontwikkeld werd en omvat volgende beleidsinstrumenten:

- De realisatie van het beleidsscenario van het Luchtbeleidsplan 2030;
- Generieke reductiemaatregelen voor veehouderijen (pluimvee, varkens, rundvee);
- Mestverwerkingsinstallaties;
- Piekbelasters;
- Nulbemesting;
- Nutriëntenemissierechten.

Het G8 scenario reduceert de totale emissie van (reactief) stikstof in Vlaanderen over de periode 2015–2030 met 42,8%. De emissie van NO_x neemt hierbij af met 45,0%, die van NH₃ met 40,3%. De depositie van NO_x en NH₃ afkomstig van Vlaamse bronnen neemt als gevolg van de G8-emissiereducties gemiddeld over Vlaanderen met 43,7% af in de periode 2015–2030.

In het Stikstofdecreet wordt vastgelegd dat voor ieder project met een atmosferische depositiebijdrage (impactscore) van meer dan 1% van de kritische depositiewaarde (KDW) voor NO_x-emissies, een passende beoordeling dient te worden opgesteld om na te gaan of de activiteit leidt tot een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een Speciale beschermingszone. In het kader van een bijdrage tot de achtergronddepositie voor vermisting en verzuring dient nagegaan te worden of die bijdrage van een project een belemmering vormt op het proces tot het bekomen van een gunstige staat van instandhouding. Een project mag de gebiedsspecifieke neerwaartse depositietrend niet hypothekeren. Vertrekkend van de tijdshorizon 2050 waarop de instandhoudingsdoelen binnen habitatrichtlijngebieden gerealiseerd moeten zijn, wordt voor 2030 vooropgesteld dat voor elk habitatype, de gemiddelde overschrijding van de kritische depositiewaarde met minstens 50% moet gereduceerd zijn ten opzichte van de toestand in het PAS-referentiejaar 2015.

In het kader van voorliggend project wordt een passende beoordeling opgemaakt waarin project-specifiek nagegaan wordt of de veroorzaakte atmosferische deposities aanleiding kunnen geven tot meetbare effecten op de instandhoudingsdoelstellingen en er bijgevolg sprake kan zijn van een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken in SBZ.

In de effectenbeoordeling wordt gebruik gemaakt van de ter beschikking gestelde tools in uitvoering van het Stikstofdecreet (impactscoretool en depositie ruimtetool). De effectenbeoordeling aan de hand van deze tools wordt uitgevoerd in Hoofdstuk 6.

Door de ligging van ArcelorMittal Gent nabij de Nederlandse grens, wordt ook een grensoverschrijdende beoordeling uitgevoerd en wordt getoetst of de vermestende en verzurende emissies een betekenisvolle invloed kunnen hebben op Speciale beschermingszones in Nederland (zie Hoofdstuk 7).

5. KENMERKEN VAN DE VERMESTENDE EN VERZURENDE EMISSIES

De vermestende en verzurende emissies bij ArcelorMittal Gent worden veroorzaakt door geleide bronnen, diffuse bronnen en transportbewegingen via weg/spoor/schip. Een kwantificatie van de totale vermestende en verzurende emissies wordt weergegeven in Tabel 1. In onderstaande delen 5.1, 5.2 en 5.3 wordt ingegaan op de kenmerken van de vermestende en verzurende emissiebronnen.

5.1 GELEIDE BRONNEN

De vermestende en verzurende geleide emissies bij ArcelorMittal Gent vinden plaats op 40-45 geleide emissiepunten.

De geleide bronnen omvatten o.a.

- Proces- en verbrandingsemissies van o.a. de cokesfabriek, sinterfabrieken, hoogovens, staalfabriek, warmwals, koudwals, organische bekledingslijn en dompelverzinkingslijnen. Deze omvatten o.a. afzuigingen diverse ovens, ontstoffingsinstallaties, zuurregeneraties, naverbranding e.d.;
- (Nood)generatoren en stookinstallaties.

De emissies van de geleide bronnen in de vergunde situatie werden in kaart gebracht op basis van de metingen en werkingsuren 2021 (en extrapolaties naar volle capaciteit). Voor die bronnen waarvoor in 2021 geen metingen beschikbaar zijn wordt gerefereerd naar meetwaarden bekomen in andere (recente) jaren.

Gezien er voor enkele parameters een zeer sterke jaar-na-jaar variatie werd vastgesteld, wordt voor die parameters rekening gehouden met een gemiddelde waarde over meerdere jaren. Dit is bijvoorbeeld het geval inzake NH_3 .

Hierbij kan aangegeven worden dat een jaarrapportage zoals IMJV gebaseerd is op basis van een zeer beperkt aantal discrete metingen en bijgevolg als onvoldoende nauwkeurig te beoordelen is om een goede indicatie te geven m.b.t. de jaargemiddelde impact (of depositie). De relatieve standaardafwijking op de meetwaarden van NH_3 bij de sinterfabrieken ligt de laatste jaren hierbij rond de 100%, met een uitschieter in 2022. Bij een dergelijke variabiliteit kan het gebruik van slechts één of twee meetwaarden, bekomen over een zeer beperkte bemonsteringsperiode, nooit als voldoende representatief beschouwd worden om een betrouwbaar jaargemiddelde te berekenen. Voorliggend project wijzigt niets aan de ammoniakemissies.

Om de jaargemiddelde impact/depositie voldoende nauwkeurig te kunnen beoordelen wordt voor deze parameters dan ook best gebruik gemaakt van een meerjaarsgemiddelden. Hierdoor worden ook (onverklaarbare) piekwaarden, welke ook kunnen te wijten zijn aan de meetonzekerheden, tenminste uitgemiddeld, zodat in elk geval een meer representatieve beoordeling van de jaargemiddelde impact/depositie kan opgenomen worden, in plaats van te werken met uitschieters zoals dit in 2022 optrad voor NH_3 .

Voor de geplande situatie wordt rekening gehouden met de extra draaiuren op de regeneratieovens (oven 3 en oven 4). Voor de gedetailleerde kenmerken van de geleide emissiepunten wordt verwezen naar de uitgevoerde impactscoretools (zie Hoofdstuk 6.1).

5.2 DIFFUSE BRONNEN

De (algemene) diffuse emissiebronnen van vermestende en verzurende emissies worden veroorzaakt door intern transport en inzet off-road machines. De verbrandingsemissies die optreden bij intern transport en door de inzet van off-road machines (mobiele machines niet bestemd voor wegverkeer waaronder vb. wielladers, heftrucks, ...) worden geraamd op basis van het totaal brandstofverbruik en gemiddelde emissiefactoren. De diffuse emissiebronnen worden gemodelleerd door deze te beschouwen als een aantal verspreid liggende fictieve geleide bronnen aangezien op deze manier rekening kan gehouden worden met de emissiehoogte en thermische pluimstijging.

Voorliggend project wijzigt niets aan de diffuse emissies.

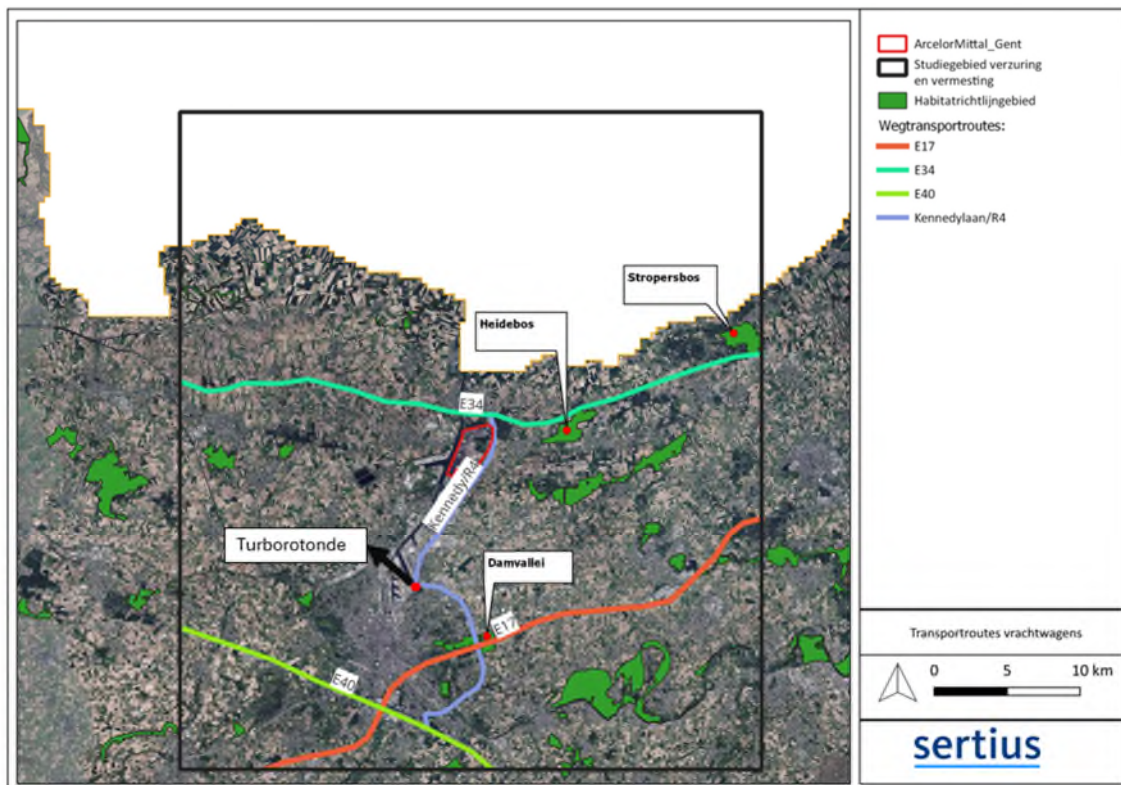
5.3 TRANSPORTEN VIA WEG, SPOOR OF SCHIP

5.3.1 Ruimtelijke situering

Het wegtransport door vrachtwagens bestaat uit de aanvoer van grond- en hulpstoffen en de afvoer van eindproducten, bijproducten, reststoffen en afvalstoffen. De meest gebruikte wegtransport-routes zijn (Figuur 2):

- E34 (Zelzate-Antwerpen) (ca. 25% van totale aanvoerbewegingen en ca. 46% van totale afvoerbewegingen)
- John Kennedylaan (R4) en aansluiting op E17 (ca. 28% van totale aanvoerbewegingen en ca. 32% van totale afvoerbewegingen)
- John Kennedylaan (R4) en aansluiting op E40 (ca. 47% van totale aanvoerbewegingen en ca. 21% van totale afvoerbewegingen)

De spoortransporten bij ArcelorMittal Gent vinden plaats op spoorlijnen parallel met de John Kennedylaan (R4). Via het spoor wordt extern aangekocht schroot aangevoerd en wordt afgewerkt staalproduct afgevoerd. De scheepstransporten bij ArcelorMittal Gent gebeuren via het kanaal Gent-Terneuzen vanwaar de schepen zich verder via de binnenvaart of via de Westerschelde (zowel aanvoer en afvoer) verplaatsen. Voorliggend project wijzigt niets aan de spoortransporten en scheepstransporten.

Figuur 2: Meest gebruikte wegtransportroutes (vrachtwagens)

5.3.2 Transportbewegingen

Het personentransport bij ArcelorMittal Gent bestaat uit woon-werkverkeer door eigen werknemers via bus, personenauto's (individueel of carpooling) of fiets. Daarnaast bestaan de personentransporten uit externe werknemers (contractanten), beroepsmatige bezoekers (personenauto) en bedrijfsbezoeken (bus of minibus). In het kader van voorliggend project worden geen extra werknemers voorzien. Het personenvervoer blijft ongewijzigd t.o.v. de vergunde situatie (Tabel 2).

Tabel 2: Personenverkeer in de vergunde situatie en geplande situatie

		Aantal dagen transport			365
Aard	wijze transport	Aantal transporten	REFERENTIE EN GEPLANEDE SITUATIE		
			Transportbewegingen		
			# /jaar	Gem. #/dag	Max. #/dag
Eigen werknemers (woon-werk)	bus (AM Gent)	7.665	15.330	42	52
Eigen werknemers (woon-werk)	personenauto (inivid.)	681.000	1.362.000	3.732	4478
Eigen werknemers (woon-werk)	personenauto (carpooling)	55.000	110.000	301	362
Eigen werknemers (woon-werk)	Fiets	131.570	263.140	721	866
externe werknemers (contractanten) ⁽¹⁾	pers.wagen/bestelwagen/minib	40.000	80.000	320	384
Beroepsmatige bezoekers ⁽¹⁾	personenauto	25.000	50.000	200	240
Bedrijfsbezoeken (informatief/educatief) ⁽¹⁾	bus	115	230	0,92	2
Bedrijfsbezoeken (informatief/educatief) ⁽¹⁾	minibus	115	230	0,92	2
Totaal personenverkeer			1.880.930	5.318	6382
(1) gemiddelde berekend a.d.h.v. 240 transportdagen					

Onderstaande Tabel 3 geeft een overzicht van de transportbewegingen, gerelateerd aan wegtransport (vrachtwagens). Zonder de uitbreiding van de zuurregeneratie zijn er 357.712 bewegingen door vrachtwagens (Tabel 3). Door het vorige afvalzuurproject was er een netto toename met 140 zware verkeersbewegingen per jaar. Door voorliggend project is er netto een toename met 100 vrachtwagens (200 bewegingen) op jaarbasis. In de geplande situatie zijn er bijgevolg 358.052 bewegingen door vrachtwagens op jaarbasis.

Tabel 3: Transportbewegingen via vrachtwagens, schepen en spoor in de huidige situatie.

		Referentiesituatie		
		#/jaar	gem #/dag	max #/dag
Aanvoer	wegtransport	109639	380	458
	scheepstransport	4446	12	16
	spoortransport	802	2,2	4
Afvoer	wegtransport	248073	733	880
	scheepstransport	1710	5,3	8
	spoortransport	2715	7,4	10
Totaal (som)	wegtransport	357712	1113	1338
	scheepstransport	6156	17,3	24
	spoortransport	3517	9,6	14

6. PAS-BEREKENING: IMPACTSCORETOOL EN DEPOSITIERUIMTETOOL

In de effectenbeoordeling wordt gebruik gemaakt van de ter beschikking gestelde tools in uitvoering van het Stikstofdecreet (impactscoretool en depositieruimtetool). Deze tools werden uitgevoerd in augustus 2026. De resultaten van de impactscoreberekeningen (impactscoretool en depositieruimtetool) worden toegevoegd als Bijlage van deze passende beoordeling. In Hoofdstuk 6.1 en 6.2 wordt verder ingegaan op deze resultaten.

6.1 IMPACTSCORETOOL

De cumulatieve emissies (som van geleide bronnen, diffuse emissies en transportemissies) over de volledige site van ArcelorMittal Gent, in de geplande situatie, gebruikt als input van de impactscoretool, worden weergegeven in Tabel 1.

Doordat de vermestende impactscores meer dan 1% bedragen in habitatrictlijngebied (Tabel 4), dient overgegaan te worden naar een depositieruimteberekening (zie 6.2).

Tabel 4: Resultaten impactscoretool

	impactscore vermesting (%)	impactscore verzuring (%)	link
Totaal geplande situatie (beide zuurovens 8.000 uur per jaar)	5,359	46,396	https://pasberekening.omgeving.vlaanderen.be/#impactscore/rapport/d67d1087-850b-49f0-8642-2f60fb6c2c0d

6.2 DEPOSITIERUIMTETOOL

Doordat de vermestende impactscores meer dan 1% bedragen in habitatrictlijngebied, dient een depositieruimteberekening uitgevoerd te worden. Deze tool onderzoekt per habitat of de gebiedsspecifieke neerwaartse depositietrend van NO_x niet gehypothekeerd wordt en dit binnen een toetszone van 20 km rondom het project. Enkel de habitats waarvan de KDW overschreden wordt door de som van de achtergronddeposities en de deposities van het project worden verder onderzocht.

Voor de bepaling van het G8-emissiepakket kan gebruik gemaakt worden van de prognoses voor de ferro-industrie, opgenomen in het Luchtbeleidsplan. De ferro-industrie (die qua emissies vrijwel gelijk te stellen is met ArcelorMittal Gent) mag in 2030 5,3 kton NO_x en 0,1 kton NH₃ per jaar emitteren (2030-BEL). Dit werd in het kader van het goedgekeurde MER Green Primary (PR-MER 3566) besproken met VMM.

Uit voorafgaande adviezen van ANB blijkt dat de emissiecijfers van het Luchtbeleidsplan inschattingen en afgeronde waarden betreffen op (macro-) niveau Vlaanderen, terwijl de impact op habitatrictlijngebieden lokaal beoordeeld wordt. Om aan deze vraag tegemoet te komen werd na overleg met VMM een prognose gemaakt van de emissies van het bedrijf in 2030, aan de hand van de reële emissiecijfers van ArcelorMittal Gent, zoals gerapporteerd in het IMJV (periode 2021-2025). Het nieuw bepaalde G8-emissiepakket bedraagt 6,5 kton NO_x en 0,07 kton NH₃ per jaar. In zijn communicatie van 30/03/2026 bevestigt VMM dat het zich kan vinden in het voorgestelde G8 emissiepakket en dat dit voldoet aan de vereisten van het Luchtbeleidsplan. In bijlage van deze passende beoordeling kan een uitgebreide toelichting teruggevonden worden voor de bepaling van het G8-emissiepakket.

De resultaten van de depositietrendtool (G8 emissiepakket is 6,5 kton NO_x en 0,07 kton NH₃ per jaar) zijn te raadplegen in onderstaande Tabel 5. De neerwaartse depositietrend voor vermessing in habitatrictlijngebied wordt niet gehypothekeerd.

Tabel 5: Resultaten depositieruimteberekening voor de geplande situatie (G8 emissiepakket is 6,5 kton NO_x en 0,07 kton NH₃ per jaar)

	impactscore vermessing (%)	Neerwaartse trend hypothekeken?	Betekenisvolle effecten mogelijk?	link
Totaal geplande situatie (beide zuurovens 8.000 uur per jaar)	5,359	Nee	Nee	https://pasberekening.omgeving.vlaanderen.be/#depositieruimte/rapport/9d27e18a-f60b-4b0c-a9de-a540a9262753

Voor de bijkomende verwerking van afvalzuur zullen beide regeneratieovens 1.650 werkingsuren/jaar extra presteren. Inzake emissies van NO_x en SO_x, werken de zuurregeneratie-ovens actueel vooral op cokesgas. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan BBT-bepalingen die stellen dat zoveel mogelijk de eigen procesgassen moeten benut worden. Deze ovens kunnen ook uitgebaat worden bij aardgas. In het vergunningbesluit d.d. 16/04/2026 met kenmerk OMV2025135882 werd als bijzondere voorwaarde opgelegd dat voor de bijkomende draaiuren geen (zwavelhoudende) cokesgassen mogen gebruikt worden.

Voor de extra draaiuren van de regeneratie door het voorliggende project zullen de ovens uitsluitend op aardgas worden uitgebaat. Bij werking op aardgas liggen de SO_x-emissies beneden detectielimiet, zodat deze uitbreiding geen aanleiding geeft tot bijkomende SO_x-emissies. De geplande SO_x-emissies wijzigen niet ten opzichte van de vergunde toestand. Er zijn bijgevolg geen betekenisvolle effecten door verzuring.

Bijgevolg is er geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken in habitatrichtlijngebied mogelijk.

Gelet op de overlap tussen habitatrichtlijngebied en vogelrichtlijngebied, zijn deze conclusies eveneens van toepassing in vogelrichtlijngebied.

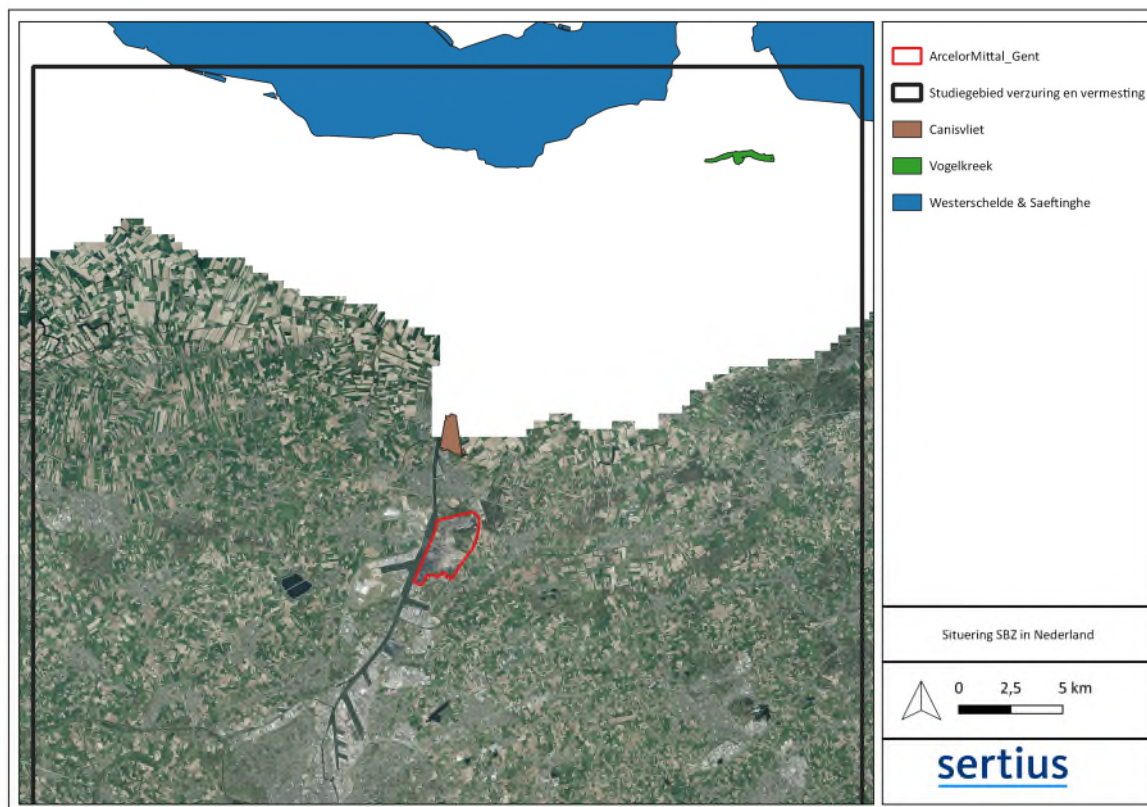
7. GRENSOVERSCHRIJDENDE EFFECTEN

7.1 INLEIDING

In Nederland bevinden zich (delen van) volgende Speciale beschermingszones in het studiegebied (Figuur 3):

- Habitatrictlijngebied “Canisvliet (NL2003013)”, gelegen op ca. 2,8 km ten noorden van ArcelorMittal Gent
- Habitatrictlijn- en vogelrichtlijngebied “Westerschelde & Saeftinghe (NL9803061)”, gelegen op ca. 16,5 km ten noorden van ArcelorMittal Gent
- Habitatrictlijngebied “Vogelkreek (NL2003049)”, gelegen op ca. 20,5 km ten noordoosten van ArcelorMittal Gent

Deze begrenzing steunt eveneens op het feit dat op meer dan 25 km van de bron, de modelleringsprogramma's geen betrouwbare depositiewaarde meer kunnen toekennen aan de emissies. Binnen de grens van 25 kilometer kunnen wetenschappelijk betrouwbare stikstofberekeningen uitgevoerd worden.

Figuur 3: Situering van “Canisvliet”, “Westerschelde & Saeftinghe” en “Vogelkreek”

7.2 BESCHRIJVING NATUURWAARDEN IN SPECIALE BESCHERMINGSZONES IN NEDERLAND

7.2.1 SBZ NL2003013 - Canisvliet (Canisvlietse Kreek)

Canisvliet is een poldergebied met een voormalige getijdenkreek langs het kanaal Gent-Terneuzen. Het gebied was ooit een zijarm van de Honte, een zeearm die was ontstaan door de grote springvloeden in de Middeleeuwen. Het bestond in die tijd uit slikken en schorren, met overgangen tussen zand en klei, zout en zoet, droog en nat. De zeegeul, het Sasse Gat, drong diep vanuit de zeearm de Braakman het land binnen tot de dekzandruggen ter hoogte van de huidige Belgisch-Nederlandse grens. Na de sluiting van de Graaf Jansdijk (1790) en de Sasdijk kon de Canisvlietse polder deels worden drooggelegd. Tot de eeuwwisseling van de twintigste eeuw bleef het nog onbewoond landbouwgebied, met brak water. Begin jaren zestig vond een ruilverkaveling plaats, waarbij een groot deel van het gebied werd opgespoten met grond die vrijkwam bij de verbreding van het Kanaal Gent-Terneuzen. Het natuurreservaat Canisvlietse Kreek dat gespaard werd, is een kreek met vlakke oevers met vochtige graslanden en rietlanden. De Canisvlietse kreek maakt samen met de Vogelkreek en het Groote Gat deel uit van het landschap van de grote zeekleipolders van West Zeeuws-Vlaanderen. Karakteristiek voor dit landschap zijn de vele oude binnendijken en de oude krekken. Deze krekken worden gekenmerkt door een bijzondere plantengroei langs de relatief ondiepe krekken met geleidelijk oplopende oevers. Typerend voor de krekken in Zeeuws-Vlaanderen zijn de forse rietkragen en uitgestrekte rietvelden. Daarmee vormen ze belangrijke broedgebieden voor moerasvogels¹³.

Algemene soorten zoals fuut en meerkoet kunnen steeds aangetroffen worden. Het habitatrictlijngebied vormt ook een belangrijke pleisterplaats voor doortrekkende steltlopers en overwinterende ganzen en eenden. Grauwe gans, Canadese gans, smient, krakeend, wilde eend, slobend en kuifeend kunnen er in grote aantallen voorkomen. Het Natura 2000-gebied beslaat een oppervlakte van ongeveer 140 ha.

7.2.1.1 Kruipend moerasscherm

Canisvliet omvat geen aangemelde habitats volgens de habitatrictlijn, maar is aangewezen omwille van het voorkomen van kruipend moerasscherm, een beschermde soort volgens de bijlage II van de habitatrictlijn¹⁴. Kruipend moerasscherm is een 5 tot 25 cm hoge, overblijvende plant van de Schermbloemigenfamilie. Kruipend moerasscherm is een pionierplant van open of lage vegetaties op (periodiek) natte, matig voedselrijke gronden, zoals opgenomen in het Zilverschoonverbond¹⁵ (*Lolio- Potentillion anserinae*). De plant wordt vaak aangetroffen met onder andere moeraszoutgras (*Triglochin palustris*), slanke waterbies (*Eleocharis uniglumis*), platte bies (*Blysmus compressus*), blaartrekkende boterbloem (*Ranunculus sardous*) en algemenere soorten als zomprus (*Juncus articulatus*), fioringras (*Agrostis stolonifera*), ruw beemdgras (*Poa trivialis*), valse voszegge (*Carex otrubae*), moerasvergeet - mijnietje (*Myosotis scorpioides*), penningkruid (*Lysimachia nummularia*) en rietzwengras (*Festuca arundinacea*).

Kruipend moerasscherm wordt in hoofdzaak aangetroffen op open plekken die kunnen ontstaan door regelmatige overstrooming van graslanden of door begrazing en vertrappeling van de vegetatie door grazend vee. Het gebied Canisvliet is één van de weinige plekken in Nederland waar het kruipend moerasscherm duurzaam voorkomt. Op de oostelijke oever van de kreek bevindt zich een uitgestrekte groeiplaats van deze soort. Hoewel het voorkomen van kruipend moerasscherm van jaar tot jaar sterk kan wisselen, wordt de soort hier sinds 1983 vrijwel elk jaar waargenomen.

Door natuurontwikkeling is het biotoop van de soort fors uitgebreid. Uitbreiding van de populatie kruipend moerasscherm is noodzakelijk om de soort duurzaam in het gebied te kunnen behouden. De instandhoudingsdoelstellingen van dit habitatrictlijngebied hebben tot doel een uitbreiding van de omvang en

¹³ Bron: Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Nederland, Programmadirectie Natura 2000, PDN/2010, 125 Canisvliet

¹⁴ <https://www.natura2000.nl/gebieden/zeeland/canisvliet>

¹⁵ www.ecopedia.be

een verbetering van de kwaliteit van de biotoop (leefgebied) te realiseren, zodat uitbreiding van de populatie mogelijk wordt.

7.2.2 SBZ NL9803061 - Westerschelde & Saeftinghe¹⁶

De Westerschelde & Saeftinghe is een Nederlands Natura 2000-gebied dat bestaat uit de Westerschelde en het Verdrongen Land van Saeftinghe. De totale oppervlakte van het gebied bedraagt 44.052 ha. De Westerschelde is de naam van het Nederlandse deel van het estuarium van de Schelde. Door de getijdendynamiek en de overgang van zoet naar zout water komt hier een breed scala aan ecosystemen voor met een rijke afwisseling aan planten en dieren. Het estuarium is van belang als rust-, foerageer- en broedgebied van diverse vogels. In het gebied ligt eveneens het Verdrongen Land van Saeftinghe, de grootste schor van Nederland. Door het grote getijverschil bevat het Verdrongen Land van Saeftinghe hoge oeverwallen en brede geulen.

7.2.2.1 Aangemelde soorten

Het gebied SBZ NL9803061 werd als Speciale beschermingszone aangewezen voor volgende habitats:

- Duindoornstruwelen (2160)
- Embryonale duinen (2110)
- Estuaria (1130)
- Grijze duinen kalkrijk (2130)
- Permanent overstroomde zandbanken (1110)
- Slijkgrasvelden (1320)
- Slik- en zandplaten (1140)
- Schorren en zilte graslanden buitendijks (1330)
- Schorren en zilte graslanden binnendijks (1330)
- Vochtige duinvalleien (2190)
- Witte duinen (2120)
- Zilte pionierbegroeiingen (1310)
- Zilte pionierbegroeiingen zeevetmuur (1310)

De aangemelde habitatrictlijnsoorten zijn:

- Nauwe korfslak
- Zeeprik
- Rivierprik
- Fint
- Bruinvis
- Grijze zeehond
- Gewone zeehond
- Groenknolorchis

De Speciale beschermingszone is ook opgenomen als vogelrichtlijngebied en is aangewezen voor volgende vogelsoorten:

- Bruine kiekendief
- Kluut
- Bontbekplevier
- Strandplevier
- Zwartkopmeeuw
- Grote stern
- Visdief

¹⁶ <https://www.natura2000.nl/gebieden/zeeland/westerschelde-saeftinghe>

- Dwergstern
- Blauwborst
- Fuut
- Kleine zilverreiger
- Lepelaar
- Kolgans
- Grauwe gans
- Bergeend
- Smient
- Krakeend
- Wintertaling
- Wilde eend
- Pijlstaart
- Slobeend
- Middelste zaagbek
- Zeearend
- Slechtvalk
- Scholekster
- Kluut
- Bontbekplevier
- Strandplevier
- Goudplevier
- Zilverplevier
- Kievit
- Kanoetstrandloper
- Drieteenstrandloper
- Bonte strandloper
- Rosse grutto
- Wulp
- Zwarte ruiter
- Tureluur
- Groenpootruiter
- Steenloper

7.2.3 SBZ NL2003049 - Vogelkreek

Het Natura 2000-gebied Vogelkreek ligt in de provincie Zeeland en behoort tot het grondgebied van de gemeente Hulst. De Vogelkreek is een voormalige, licht brakke kreek met omliggende vochtige en zoute graslanden en aansluitend enkele stukken bos. De Vogelkreek heeft een lage oeverzone met veel rietvegetatie. De kreek maakte ooit onderdeel uit van een zeearm die in verbinding stond met de Westerschelde.

7.2.3.1 Kruipend moerasscherm

De Vogelkreek omvat geen aangemelde habitats volgens de habitatrichtlijn, maar is aangewezen omwille van het voorkomen van kruipend moerasscherm, een beschermde soort volgens de bijlage II van de habitatrichtlijn. In het habitatrichtlijngebied zijn broedgevallen gekend van grutto, tureluur, kluut, patrijs, scholekster, veldleeuwerik, rietzanger, blauwborst en grote karekiet.

Een doelstelling voor kruipend moerasscherm omvat een uitbreiding van de populatie en het behoud van de kwaliteit van het biotoop voor de uitbreiding van de populatie. De Vogelkreek is één van de locaties in Nederland waar een grote populatie van kruipend moerasscherm voorkomt. De kwaliteit van de biotoop is in dit gebied reeds goed voor de soort. In het gebied is er geen overbelasting ten gevolge van atmosferische deposities¹⁷.

7.3 EFFECTENBESCHRIJVING EN BEOORDELING VAN ATMOSFERISCHE EMISSIES

De cumulatieve emissies (som van geleide bronnen, diffuse emissies en transportemissies) over de volledige site van ArcelorMittal Gent, in de geplande situatie, gebruikt als input van de impactscoretool, worden weergegeven in Tabel 1. De impactscoretool is een instrument ontwikkeld door de Vlaamse Overheid om de stikstofdepositie te toetsen aan het Vlaamse Stikstofdecreet. Deze tool berekent aan de hand van het AERIUS¹⁸-model eveneens de stikstofdepositie in Nederland. De resultaten van de stikstofberekening in Nederlandse Speciale beschermingszones wordt getoond in onderstaande Tabel 6.

Tabel 6: Stikstofdeposities ($\text{impactscore} = \text{absolute depositie} / \text{kritische depositiewaarde} \times 100$) in Nederland.

	impactscore Nederland (%)	link
Totaal geplande situatie (beide zuurovens 8.000 uur per jaar)	0,290	https://pasberekening.omgeving.vlaanderen.be/#impactscore/rapport/d67d1087-850b-49f0-8642-2f60fb6c2c0d

Voor de grensoverschrijdende beoordeling van stikstofemissies wordt gesteund op de afspraken die vastgelegd zijn in het kader van de Vlaams-Nederlandse stikstofsamenwerking. Om te voorkomen dat een project aan twee beleids- en beoordelingskaders moet voldoen voorziet het Afsprakenkader dat grensoverschrijdende effecten beoordeeld dienen te worden op basis van de kaders van het grondgebied waar het aangevraagde project gelegen is¹⁹.

Uit de uitgevoerde stikstofdepositieberekeningen (zie hoofdstuk 6) blijkt dat voorliggend project voldoet aan de bepalingen van het Stikstofdecreet in Vlaanderen. Voor de Nederlandse Natura 2000-gebieden blijven de berekende impactscores ruimschoots onder de 1%-de *minimis* drempel (Tabel 6).

7.3.1 Beoordeling SBZ NL2003013 - Canisvliet

De Speciale beschermingszone Canisvliet bevat geen specifieke aangemelde habitats. In het gebied is enkel kruipend moerasscherm aangemeld.

¹⁷ <https://www.natura2000.nl/gebieden/zeeland/vogelkreek>

¹⁸ <https://nationaalgeoregister.nl/geonetwork/srv/dut/catalog.search#/metadata/bf6fb96b-16ea-4f30-9ac9-d66a18f674ad>

¹⁹ <https://www.vlaanderen.be/stikstof-in-vlaanderen/versterkte-vlaams-nederlandse-stikstofsamenwerking>

Volgens het rapport van Peter Maas en Wim van Wijngaarden (2019)²⁰ blijkt dat er ter hoogte van Canisvliet de laatste jaren een sterke terugval van de populatie wordt vastgesteld, behalve tijdens de jaren waar de geschikte oevers in het najaar een gerichte maaibeurt hebben ondergaan. De globale beoordeling van de populatie over de jaren heen (1975-2018) geeft aan dat de populatie van kruipend moerasscherm vooral te lijden heeft onder een slechte waterregulering en te lage begrazingsdruk (of te hoog ten gevolge van ganzenvraat). Uit de beoordeling van de populatiegrootte en de aard van de beperkende verstoring blijkt dat er geen rechtstreeks noch onrechtstreeks verband bestaat tussen de omvang van de populatie en atmosferische deposities. De huidige begrazing en atmosferische depositie van stikstof worden niet als bedreigingen gezien, zolang het graslandbeheer en de waterhuishouding op orde zijn²¹.

In het gebied is er geen overbelasting van stikstof²². Voorliggend project geeft geen aanleiding tot een overschrijding van de 1%-*de minimis* drempel (Tabel 6).

Er zijn geen habitats aangemeld in Canisvliet en doordat er geen rechtstreeks noch onrechtstreeks verband bestaat tussen de omvang van de populatie kruipend moerasscherm en atmosferische deposities, wordt geconcludeerd dat de NOx en SOx-emissies door voorliggend project geen betekenisvolle effecten zullen veroorzaken op de natuurwaarden van Canisvliet. Een geschikt graslandbeheer en een gunstige waterhuishouding zijn primordiaal voor het behoud en uitbreiding van de populatie.

7.3.2 Beoordeling SBZ NL9803061 - Westerschelde & Saeftinghe

In de Speciale beschermingszone zijn 13 habitats aangemeld. Op basis van de AERIUS-habitatkartering²³ kan afgeleid worden dat volgende habitattypes gelegen zijn binnen het studiegebied:

- Embryonale duinen (2110)
- Slijkgrasvelden (1320)
- Schorren en zilte graslanden buitendijks (1330)
- Schorren en zilte graslanden binnendijks (1330)
- Vochtige duinvalleien (2190)
- Witte duinen (2120)
- Zilte pionierbegroeiingen (1310)
- Zilte pionierbegroeiingen zeevetmuur (1310)

De meest gevoelige aangemelde habitats (binnen het studiegebied) die in overschrijding waren in 2014, zijn de habitats 1330, 2120 en 2190. Uit de PAS-gebiedsanalyse²⁴ blijkt dat bij habitat 2120 en 2190 de overschrijdingen zullen weggewerkt zijn tegen 2030. Voorliggend project geeft geen aanleiding tot een overschrijding van de 1%-*de minimis* drempel (Tabel 6).

²⁰ Maas, P. & van Wijngaarden, W. (2019) Kruipend Moerasscherm 20 jaar aan de monitor. Provincie Zeeland, Staatsbosbeheer en Floron.

²¹ Janssen, J.A.M., R.J. Bijlsma & B. van Delft (2021). Kruipend moerasscherm (*Helosciadium repens*) in Zeeland; Ecologie en beheer van een Europees beschermde plantensoort. Wageningen, Wageningen Environmental Research, Rapport 3064.

²² <https://www.natura2000.nl/gebieden/zeeland/canisvliet>

²³ <https://nationaalgeoregister.nl/geonetwork/srv/dut/catalog.search#/metadata/4e214ddf-4384-42a3-89d9-4074541b640d?tab=relations>

²⁴ PAS-gebiedsanalyse Westerschelde en het Verdrongen Land van Saeftinghe (2017), raadpleegbaar via https://www.natura2000.nl/sites/default/files/PAS/Gebiedsanalyses_vigerend/122_Westerschelde-Saeftinghe_gebiedsanalyse_15-12-2017_IW.pdf

Voor habitat 2120 en 2190 worden als instandhoudingsdoelstellingen vastgelegd om de huidige oppervlakte en kwaliteit te behouden. Beide habitats komen in geringe oppervlakte voor. Van belang is dat in het mondingsgebied de abiotische en ruimtelijke randvoorwaarden aanwezig blijven om beide dynamische habitats in samenhang met elkaar te laten bestaan. Voor habitat 1330 worden voor de buitendijkse habitats vooropgesteld om de oppervlakte en kwaliteit te laten toenemen. Om de oppervlakte te doen uitbreiden worden het aanleggen van schorrandverdediging, of het ontpolderen als mogelijke maatregel genoemd in de PAS-gebiedsanalyse. De instandhoudingsdoelstellingen van de binnendijkse habitats van het type 1330 omvatten een behoud van de oppervlakte en kwaliteit.

Voor habitat 1330 in de Westerschelde wordt in de PAS-gebiedsanalyse gesteld dat de historische vrachten van nutriënten, de toename in hydrodynamische belasting en de veranderende morfodynamiek in het algemeen een groter probleem vormen dan de stikstofdepositie. Mede door de enorme nutriëntenvrachten uit het verleden is de schor opgebouwd met zeer nutriëntenrijk sediment. Met deze historie van tientallen jaren is er dus sprake van een min of meer natuurlijk ontwikkelde situatie die past bij dit watersysteem. Tegen deze achtergrond moet het effect van stikstofdepositie beoordeeld worden. Gelet op de historie van de Westerschelde met zeer hoge nutriëntenbelastingen, is het zeer aannemelijk dat de historische vegetatieontwikkeling verklaard kan worden door een structureel hoge mineralisatieflux, waarbij de atmosferische depositie nauwelijks een rol speelt in de totale assimilatie van het systeem. De atmosferische depositie heeft daarom, ook met de door AERIUS berekende worst-case depositiesnelheden in 2020 en 2030 waarbij de KDW licht wordt overschreden, geen invloed op de ontwikkeling van de kwaliteit en omvang van de habitattypen in het gebied. Er hoeven daarom geen maatregelen getroffen te worden. De conclusie in de PAS-gebiedsanalyse is dat atmosferische stikstofdepositie een succesvolle ontpoldering ten gunste van estuariene habitattypen niet in de weg kan staan.

Dankzij het gevoerde beheer is de ontwikkeling van habitattype 2190 positief. Dit beheer dat bestaat uit begrazen, maaien en het verwijderen van houtige opslag is conform de PAS-strategie. Voor habitat 2120 is de overschrijding die er was in 2014, reeds weggewerkt in 2020. De kwaliteit van dit habitattype wordt als goed beoordeeld in de PAS-gebiedsanalyse.

Er zijn habitatsoorten en vogelrichtlijnsoorten aangewezen die mogelijk gebruik maken van een stikstofgevoelig leefgebied binnen de begrenzing van het Natura 2000 gebied "Westerschelde & Saeftinghe". In de PAS-gebiedsanalyse wordt vermeld dat er met zekerheid vastgesteld is dat stikstofgevoelige leefgebieden niet relevant zijn voor de aangewezen soorten. Significante negatieve effecten op de aangemelde soorten door stikstofdepositie zijn dan ook uitgesloten omdat het effect van stikstof op het leefgebied niet van invloed is op de instandhouding van de soort.

Er wordt geconcludeerd dat het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen in het Natura2000 gebied Westerschelde & Saeftinghe niet wordt gehypothekeerd. Er is geen betekenisvolle aantasting in SBZ NL9803061.

7.3.3 Beoordeling SBZ NL2003049 - Vogelkreek

De Speciale beschermingszone Vogelkreek bevat geen specifieke aangemelde habitats. In het gebied is enkel kruipend moerasscherm aangemeld.

In het gebied is er geen overbelasting van stikstof²⁵. Voorliggend project geeft geen aanleiding tot een overschrijding van de 1%-de *minimis* drempel (Tabel 6).

De uitbreiding van de biotoop in de Vogelkreek is nodig zodat de populatie van kruipend moerasscherm zich kan uitbreiden tot een niveau dat de soort duurzaam in het gebied behouden kan blijven. De kwaliteit van de biotoop in de Vogelkreek is reeds in goede toestand. De atmosferische deposities zullen geen hypotheek leggen op het behoud van de geschikte habitatkwaliteit. Voor de uitbreiding van de populatie dienen ruimtelijke barrières langs de groeiplaats opgeheven te worden. Voorliggend project heeft geen invloed op het wegwerken van ruimtelijke barrières.

²⁵ <https://www.natura2000.nl/gebieden/zeeland/vogelkreek>

Er wordt geconcludeerd dat voorliggend project geen betekenisvolle effecten zal veroorzaken op de natuurlijke kenmerken van de Vogelkreek.

8. SAMENVATTENDE BEOORDELING

ArcelorMittal Gent, gelegen aan de John Kennedylaan te Gent, produceert vlak koolstofstaal met hoge toegevoegde waarde voor onder meer de automobielsector en diverse andere industriële toepassingen. Voorliggend project situeert zich binnen de afdeling Koudwalserij-Beitserij Tandems (KBT), waar gebruikt beitszuur afkomstig van het staalproductieproces wordt geregenereerd in de bestaande regeneratieovens (oven 3 en oven 4).

ArcelorMittal Gent wenst de capaciteit voor de regeneratie van afgewerkt zoutzuur afkomstig van externe staalbeitsreijen verder uit te breiden. Hiermee wordt ingespeeld op de toenemende vraag naar duurzame verwerking en recuperatie van afgewerkte beitszuren. Het project maakt maximaal gebruik van de bestaande infrastructuur en draagt bij aan een circulair grondstoffengebruik doordat het geregenereerde zuur opnieuw kan worden ingezet in het productieproces, waardoor de aankoop van vers zuur verder wordt beperkt.

Voorliggende passende beoordeling werd opgemaakt in het kader van deze capaciteitsuitbreiding. Door de bijkomende verwerking van externe afvalzuren nemen de werkingsuren van beide regeneratieovens toe van 6.350 uur naar 8.000 uur per jaar. Daarnaast neemt het aantal vrachtwagentransporten beperkt toe met netto 100 vrachtwagens (200 verkeersbewegingen) per jaar. De beoordeling heeft betrekking op de gewijzigde vermestende en verzurende atmosferische emissies die hierdoor ontstaan.

De geplande situatie omvat de bijkomende emissies ten gevolge van de extra bedrijfsuren van de regeneratieovens en de beperkte toename van het vrachtwagenverkeer. De effecten werden beoordeeld op niveau van de volledige site van ArcelorMittal Gent, zodat rekening wordt gehouden met de cumulatieve milieudruk op omliggende Speciale beschermingszones. De uitbreiding resulteert in een beperkte toename van de NO_x-emissies met 6.265 kg per jaar. De SO_x- en NH₃-emissies wijzigen niet ten opzichte van de vergunde situatie.

8.1 VLAANDEREN

Gezien de impactscore voor vermisting hoger is dan 1%, werd naast de impactscoretool ook een beoordeling uitgevoerd met de depositie-ruimtetool. Voor de bepaling van het G8-emissiepakket werd uitgegaan van een door de VMM aanvaarde bedrijfsspecifieke prognose in lijn met het Luchtbeleidsplan. Uit de beoordeling blijkt dat de gebiedsspecifieke neerwaartse depositietrend niet wordt gehypothekeerd en dat geen betekenisvolle effecten optreden op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken habitatrictlijngebieden.

Voor de bijkomende bedrijfsuren worden de regeneratieovens uitsluitend op aardgas geëxploiteerd. Hierdoor blijven de SO_x-emissies onder de detectielimiet en treden geen bijkomende SO_x-emissies op door voorliggend project. Er zijn bijgevolg geen betekenisvolle effecten door verzuring.

Bijgevolg kan worden geconcludeerd dat geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken habitatrictlijngebieden optreedt. Gelet op de overlap tussen habitatrictlijngebieden en vogelrichtlijngebieden zijn deze conclusies eveneens van toepassing op de betrokken vogelrichtlijngebieden.

8.2 NEDERLAND

Door de ligging van ArcelorMittal Gent nabij de Nederlandse grens werd eveneens een grensoverschrijdende beoordeling uitgevoerd. Hierbij werden de potentiële effecten onderzocht op de Natura 2000-gebieden Canisvliet, Westerschelde & Saeftinghe en Vogelkreek. Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat de stikstofdepositie in deze gebieden ruim onder de 1% *de minimis* drempel blijft.

Voorliggend project veroorzaakt geen betekenisvolle effecten op de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden in Nederland.

9. BIJLAGEN